

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA MİKRO YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Usul ve Esasların amacı, yükseköğretim kurumlarında mikro yeterlilikler çerçevesinin oluşturulması, uygulanması, tanınması, belgelendirilmesi ve yürütülmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- Bu Usul ve Esaslar; yükseköğretime ilişkin mikro yeterliliklerin tasarlanması, açılması, yürütülmesi, ölçülmesi ve değerlendirilmesi, tanınması, AKTS bakımından kredilendirilmesi ve belgelendirilmesine ilişkin süreçleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Usul ve Esaslar; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 44 üncü maddesinin (a) ve (b) fıkraları ile 19/11/2015 tarihli ve 29537 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- a) AKTS (ECTS): Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- b) AKTS kredisi: Bir AKTS'ye karşılık gelen ve 25 saatlik öğrenen iş yükünü ifade eden kredi birimini,
- c) Dijital cüzdan: Öğrenenlerin mikro yeterlilik belgelerini güvenli, taşınabilir ve kullanıcı kontrolünde olacak şekilde saklamasına, yönetmesine ve paylaşmasına imkân tanıyan dijital platformu,
- ç) Dijital rozet: Mikro yeterliliklerin doğrulanabilir, taşınabilir ve uluslararası standartlarla uyumlu biçimde temsil edilmesini sağlayan dijital sertifikayı,
- d) Düzey: Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde bilgi, beceri ve yetkinlikler esas alınarak tanımlanmış 5, 6, 7 ve 8 inci yeterlilik düzeylerinden her birini,
- e) Eğitici: Mikro yeterlilik eğitimlerinin tasarlanması veya yürütülmesinde görev alan yükseköğretim kurumları ile bu kurumlar dışında yer alan gerçek veya tüzel kişileri,
- f) Kalite güvencesi: Mikro yeterliliklerin tasarlanması, uygulanması, ölçülmesi ve değerlendirilmesi ile belgelendirilmesine ilişkin süreçlerin ulusal ve uluslararası standartlara uygunluğunu güvence altına alan mekanizmaları,
- g) Mikro yeterlilik: Yükseköğretime ilişkin belirli bir alanda veya konuda, kısa süreli ve esnek öğrenme yolları ile kazanılan; öğrenme çıktıları ölçme ve değerlendirme süreçleriyle doğrulanan ve kalite güvencesi sağlanmış küçük ölçekli yeterliliği,
- ğ) Mikro yeterlilik belgesi: Mikro yeterlilik eğitimi başarıyla tamamlayan öğrenenlere verilen ve EK-1'de belirtilen asgari bilgileri içeren dijital sertifikayı,

h) Öğrenen: Örgün veya yaygın eğitim, iş başında öğrenme ya da serbest öğrenme ortamlarında, rehberli veya bağımsız olarak bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştiren kişiyi,

i) Öğrenme çıktıları: Mikro yeterlilik eğitimi sonunda öğrenenin edindiği bilgi, beceri ve yetkinlikleri ifade eden ölçülebilir çıktıları,

ii) Öğrenme kanıtı: Mikro yeterliliğin kazanıldığını doğrulayan performans görevleri, portfolyolar, projeler veya değerlendirme çıktılarının bütünü,

j) Yükseköğretim kurumu: Üniversiteler, yüksek teknoloji enstitüleri ve vakıf meslek yüksekokullarını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Yetki

MADDE 5- (1) Yükseköğretim kurumlarında mikro yeterlilikler çerçevesinin oluşturulması, uygulanması, tanınması, yürütülmesi ve belgelendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi Üniversite Senatolarına aittir.

(2) Mikro yeterlilik eğitimlerinin tanınmasına ilişkin öğrenen veya eğiticiler tarafından yapılan başvuruları değerlendirmek, bu değerlendirmelere karşı yapılan itirazları karara bağlamak ve söz konusu eğitimlerin AKTS kredi karşılıklarını belirlemek üzere Senato kararıyla görevli ve yetkili birim oluşturulabilir.

Mikro Yeterlilik Eğitimlerinin Açılması ve Yürütülmesine İlişkin Temel Esaslar

MADDE 6- Mikro yeterlilikler çerçevesine ilişkin temel esaslar şunlardır:

a) Mikro yeterlilikler kapsamında sunulan eğitimler; toplumsal, bireysel, kültürel ve işgücü piyasası ihtiyaçları doğrultusunda planlanır ve yürütülür.

b) Mikro yeterlilikler, sosyal, ekonomik ve teknolojik gelişmelere uyum sağlayabilecek esnek ve güncellenebilir nitelikte tasarlanır. Mikro yeterliliklerin güncelliğinin korunması amacıyla, belirli aralıklarla gözden geçirilmesine ve güncellenmesine yönelik kurumsal mekanizmalar oluşturulur.

c) Mikro yeterlilikler; şeffaflık, tanınırlık ve karşılaştırılabilirlik ilkeleri esas alınarak yürütülür. Bu kapsamda, mikro yeterliliklere ilişkin ölçülebilir unsurları içeren bilgi paketleri oluşturulur. Bu paketler, öğrenme çıktıları ile birlikte değerlendirme yöntemlerini, başarı kriterlerini ve öğrenme kanıtlarına ilişkin açıklamaları içerir.

ç) Mikro yeterliliklerin tasarım, uygulama, ölçme değerlendirme, belgelendirme ve tanınma aşamalarını kapsayan bütüncül bir kalite güvencesi yaklaşımı esas alınır ve bu süreçler kurumsal düzeyde yapılandırılır.

d) Mikro yeterlilikler çerçevesinin oluşturulması, uygulanması ve güncellenmesi süreçlerinde; kurum içi paydaşlar, ulusal ve uluslararası eğitim öğretim kurumları, eğiticiler, işgücü piyasası temsilcileri ve öğrenenler arasında etkin iş birliği sağlanır.

e) Mikro yeterlilikler yoluyla elde edilen öğrenme çıktıları, uluslararası düzeyde kabul görmüş ölçme ve değerlendirme ölçütlerine göre değerlendirilir.

f) Mikro yeterlilikler, esnek öğrenme süreçlerini desteklemek amacıyla modüler yapıda veya kısa süreli öğretim programları şeklinde düzenlenebilir.

g) Mikro yeterlilik eğitimleri sonucunda kazanılan AKTS kredileri; paylaşılabilir, taşınabilir ve daha büyük ölçekli kredi sistemleri kapsamında değerlendirilebilir. Bu krediler biriktirilebilir, birleştirilebilir veya farklı yeterlilik türleri arasında aktarılabilir. Kazanılan öğrenme çıktıları ile kredi bilgileri, doğrulanabilir ve uluslararası standartlara uygun şekilde dijital cüzdan platformunda oluşturulan dijital rozete işlenir.

ğ) Mikro yeterlilikler çerçevesinin Avrupa Eğitim Alanı ve Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi ile uyumlu olması sağlanır.

h) Mikro yeterlilikler, dijital öğrenme kayıtları ile uyumlu olacak şekilde tasarlanır ve veri taşınabilirliği sağlanır.

Mikro Yeterlilik Eğitimi Açma Başvurusu

MADDE 7- (1) Mikro yeterlilik eğitimi açılmasına ilişkin başvurular, 5 inci maddede belirtilen esaslara uygun olmak kaydıyla, 4'üncü madde uyarınca oluşturulan görevli ve yetkili birime yazılı olarak yapılır.

(2) Başvurular, ilgili birim tarafından en geç otuz gün içinde değerlendirilerek karara bağlanır.

(3) Açılan mikro yeterlilik eğitimlerine ilişkin devam koşulları ve devamsızlık süresine dair hususlar, ilgili yükseköğretim kurumunun senatosu tarafından belirlenir.

Mikro Yeterlilik Belgesi

MADDE 8- (1) Mikro yeterlilik eğitimini yükseköğretim kurumlarında başarıyla tamamlayanlara, ilgili yükseköğretim kurumu tarafından mikro yeterlilik belgesi verilir.

(2) Mikro yeterlilik belgesinde, EK-1'de yer alan asgari bilgiler bulunur.

Mikro Yeterlilik Eğitimlerinin Tanınması

MADDE 9- (1) Yükseköğretim kurumu dışında tamamlanan mikro yeterlilik eğitimlerinin tanınması talepleri, öğrenenler tarafından ilgili görevli yetkili birime yazılı olarak yapılır. Bu başvurulara ilişkin belgeler, EK-1'de belirtilen asgari bilgileri içermelidir.

(2) Mikro yeterlilik eğitimini veren eğitimcilerin nitelikleri ile eğitim sürecine ilişkin kayıtlar, takip edilebilir ve kanıtlanabilir olmalıdır. İlgili yükseköğretim kurumu, bu bilgilerin doğruluğunu teyit etmekle yükümlüdür.

(3) Mikro yeterlilik eğitimleri, bir ders veya program kapsamında muafiyet sağlamak amacıyla birleştirilerek kullanılacaksa; söz konusu dersin öğrenen tarafından daha önce alınmamış olması gerekir.

(4) Yükseköğretim kurumlarının senatoları, bu Usul ve Esaslarda öngörülen koşullara uygun olmak kaydıyla, başvurusu yapılan mikro yeterlilik eğitimlerini tanıyabilir ve AKTS kredilerini belirleyebilir.

Mikro Yeterlilik Eğitimlerinin Sınırları

MADDE 10- (1) Mikro yeterlilik eğitimleri karşılığı kazanılan AKTS kredileri, ilgili programın toplam AKTS kredisinin %10'unu aşamaz.

(2) Mikro yeterlilik eğitimlerinin AKTS karşılıkları, diploma eki veya transkriptte gösterilir. Bu eğitimler, ders adı altında birleştirilerek de belirtilir.

(3) Bir öğrenen için AKTS kredisi transferi teklif edilen mikro yeterlilik eğitimlerinin en fazla %50'si uzaktan eğitim olarak alınabilir.

Ölçme ve Değerlendirme

MADDE 11- (1) Mikro yeterlilik eğitimlerine ilişkin ölçme, değerlendirme ve belgelendirme faaliyetleri, ilgili yükseköğretim kurumu denetiminde yürütülür.

(2) Mikro yeterliliklerin etkililiğinin izlenmesi amacıyla, katılım, başarı ve geri bildirim verileri analiz edilir ve elde edilen bulgular iyileştirme süreçlerinde kullanılır.

(3) Dijital ve uzaktan öğrenme ortamları için, eğitim içeriğine uygun ölçme ve değerlendirme sistemleri kullanılır. Bu sistemler, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi ve ilgili kalite güvencesi standartları kapsamında uygulanır.

(4) Ölçme ve değerlendirme süreçleri; şeffaf, adil, takip edilebilir ve kanıtlanabilir şekilde yürütülür, sonuçlar öğrenenlerin dijital mikro yeterlilik belgelerine yansıtılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Geçiş Hükümleri, Yürürlük ve Yürütme

Yürürlük

MADDE 12- (1) İşbu Usul ve Esaslar, Yükseköğretim Genel Kurulu kararı ile yürürlüğe girer.

(2) Yürürlüğe giriş tarihi, Genel Kurul kararında belirtilir.

Yürütme

MADDE 13- (1) İşbu Usul ve Esaslar, Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından yürütülür.

EK-1 BELGE

Öğrenenin Kimliği

Mikro yeterlilik Eğitiminin Adı

Sertifikayı Veren Kurum

Sertifika Tarihi

Öğrenme Çıktıları

Öğrenme çıktılarına ulaşmak için gereken kavramsal iş yükü (AKTS cinsinden)

Mikro yeterlilik eğitiminin düzeyi

Ölçme ve Değerlendirme Türü ve Yöntemi

Öğrenme Etkinliğine Katılım Şekli

Başarı Kriterleri

Kalite güvencesi yaklaşımı ve uygulanan mekanizmalar